

Četvrti festival digitalizacijskih projekata
NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

Online izložba: O hrvatskoj tradicijskoj glazbi Međimurja i oko nje

Koraljka Kuzman Šlogar & Lidija Bajuk

Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb

Digitalizacija baštine

Institut za etnologiju i folkloristiku

- 1997. prvi projekt digitalizacije u IEF-u
- 1998. web stranica IEF-a
- 2010. baze podataka na web-u
- 2012. digitalni repozitorij

Četvrti festival digitalizacijskih projekata. NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

E-prezentacija baštine

Digitalni repozitorij IEF-a

» POČETNA » O PROJEKTU » POMOĆ » KONTAKT » Hrvatski » English » Login

Pretraživanje

POČETNA Plesovi

» Detalji » Video datoteke

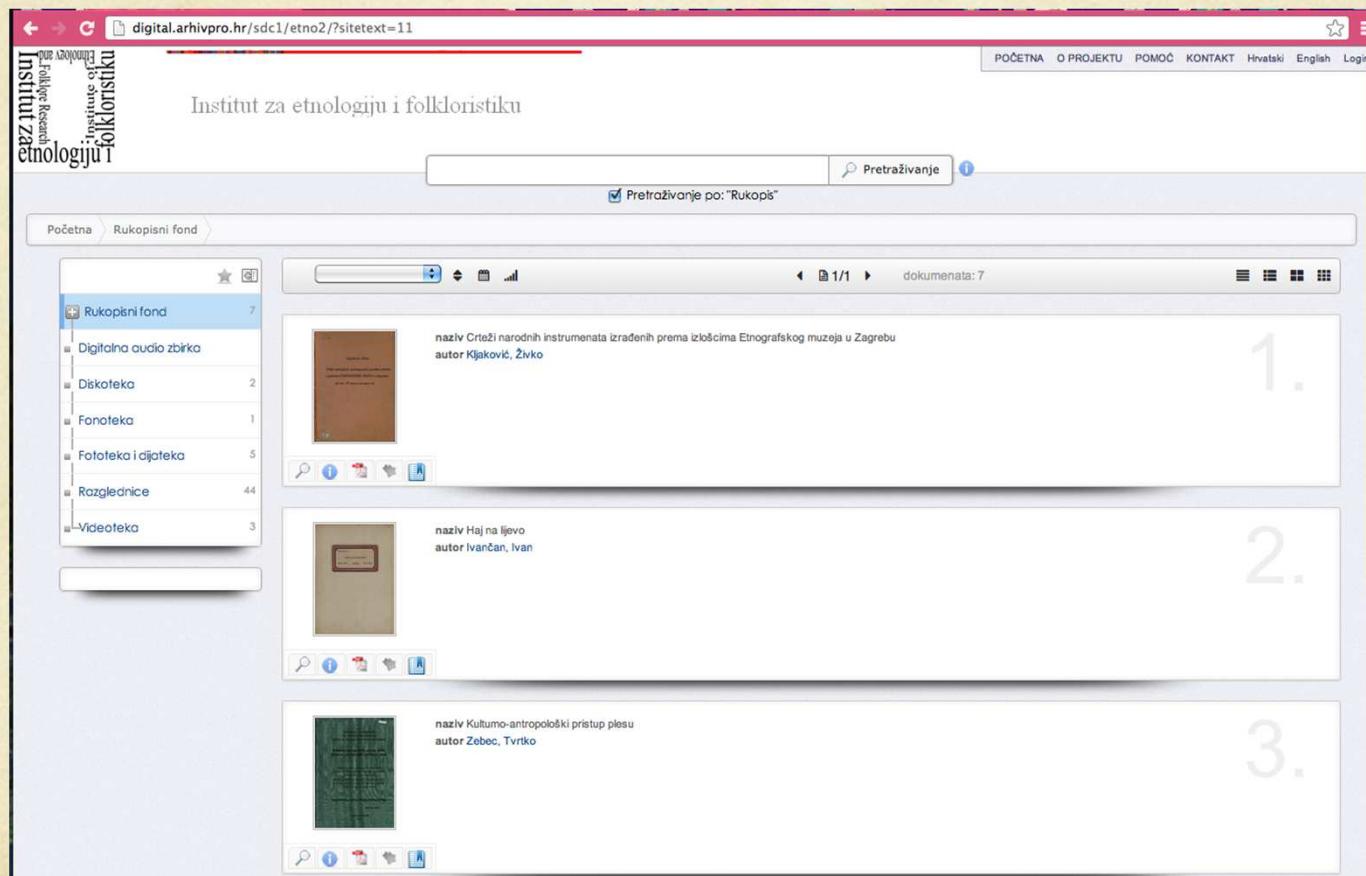
0. dokument: Lado_-_LINDJO.flv
currentTime: 108.94700631768953 / 126.933, bytes: 18086342.875451263 / 21072206

Četvrti festival digitalizacijskih projekata. NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

E-prezentacija baštine

Digitalni repozitorij IEF-a

Četvrti festival digitalizacijskih projekata. NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

Virtualne izložbe

europeanexhibitions

Exhibitions > Untold Stories of the First World War

[Start Exhibition >](#)

Photos, letters and other memorabilia

It was the war that tore Europe apart – a struggle between the central powers of Germany, Austria-Hungary, Turkey and Bulgaria, against the allied powers of Britain, France, Belgium, Russia, Italy and the USA. No European nation was left untouched – even neutral states felt the impact of the war. But it was the ordinary men and women whose lives were affected the most. This exhibition gives these personal accounts from across Europe for the first time, based on stories and items contributed by the public.

Remember histories and WWI author Peter Englund said: "This important and imaginative project tells the other side of the story, from the point of view of a young soldier who signed up seeking adventure, to the family devastated by news that he was one of millions who would never return. No matter which side of the conflict they were on, the poignancy of these human experiences is the same."

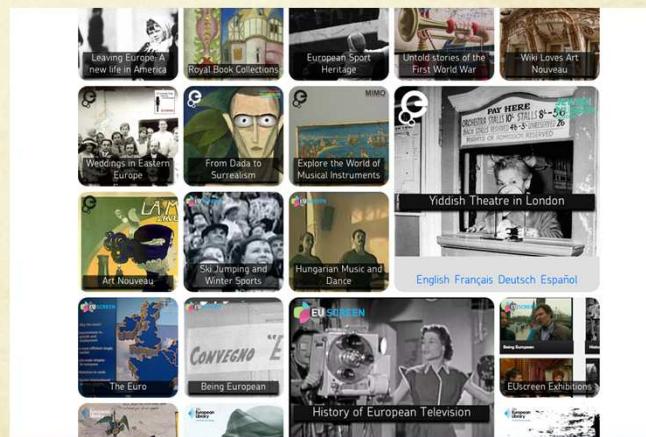
If you also have a story you would like to share with us, please access our online contribution site: [Europeana1914-1918](#)

MELBOURNE MUSEUM

Home Visiting What's On Education Discovery Centre Venue Hire About Us Shop

The Melbourne Story
Favourite Objects
Visitors' Photo Album
Exhibition notes
Education Resources
Virtual Exhibition

Virtual Exhibition
Take a sneak peek at The Melbourne Story with this interactive virtual exhibition.

Četvrti festival digitalizacijskih projekata. NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

Medimurski obrt s područja sjeverozapadne Hrvatske i Slavonije

Medimurska peperka

Svetomarska mleteroponimija

Tradicijsko kolačarstvo na području sjeverozapadne Hrvatske

ZAŠTIĆENA NEMATERIJALNA KULTURNA DOBRA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

PREMA RJEŠENJIMA MINISTARSTVA KULTURE REPUBLIKE HRVATSKE

Tradicionalno umjetničko izrade čipke na području Slike Marije

Umijetne izrade i sviranja cimbala u Podravini, Međimurju i Hrvatskom zagorju

Umijetne izrade tradicijske pokladne maske pikoč u Selincu

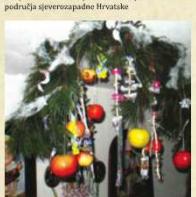
Umijetne izrade tradicijskih božićnih jaslica s područja sjeverozapadne Hrvatske

Umijetne izrade tradicijskih dječjih igračaka s područja sjeverozapadne Hrvatske

Umijetne izrade tradicijskog božićnog nakita - kon' na području sjeverozapadne Hrvatske

Umijetne izrade tradicijskog nakita - hodočasnog lampioni na području sjeverozapadne Hrvatske

Umijetne izrade na tamburama fortificirana u sjevernoj i sjeverozapadnoj Hrvatskoj

Umijetne vodenja zlata - zlitorjenje u Međimurju

Zvučna knjiga Matapur –
Prirodna i kulturna baština Međimurja
(Udruga Matapur, Lopatinec 2012.)

(IEF Zagreb, 2013.)

Virtualni muzej tradicijske glazbe Međimurja

ieff Naslovnica Muzikalije – zvučno-slikovni

www.mtraditional.com/zvucno_slikovni_zapis.html

VIRTUALNI MUZEJ TRADICIJSKE GLAZBE MEĐIMURJA

TRADIČIJSKA GLAZBA

- »Osnovna obilježja
- »Podjela i motivsko-tematsko određenje
- »Glezbeni randevouz
- »Ples
- »Glezba
- »Glezbene skupine
- »Skladatelji, melografi, pedagozi
- »Muzikalije
- »Važniji zapisi i zbirke
- »Nakladnici i fotografija
- »Udžbenici
- »Arhivski zvučni zapisi izvan Međimurja
- »Diskografija
- »Zvučno-slikovni zapisi
- »Izvedba i javni život
- »Postupci
- »Izvođački stilovi i njihovi predstavnici
- »Tumačenje - značenje - uloga
- »Glavni znak identiteta
- »Kritički osrt
- »Obrazovni sustav

GLAZBENI BLITZANI

BAZA PODATAKA - OBRADIVAČI I SKLADATELJI

ZAPIS NA SUVREMENIM ZVUČNO-SLIKOVnim MEDIJIMA

Na multimediji CD-ROM (Compact Disc Read-Only Memory) objavljena su sljedeća djela: turistička razglednica Čakovec 1964.-2004. (TZ Čakovec, 2004.), Međimurje kroz godine (IZD Međimurje Čakovec, 2007.) i Čakovec, grad Zrinskih (Icon, Čakovec, 2005.), etnografski i kulturnoški prikazi, promidžena brošura Međimurje - hrvatski cijeljanja/Croatia's Flower Garden (IZD Međimurske županije, 2009.).

BAZA PODATAKA - GLAZBENICI I DISKOGRAFSKA IZDANJA

- »Izvorna i folklorna glazba
- »Rock glazba
- »Etno glazba
- »Pop glazba
- »Jazz glazba
- »Ozbiljna glazba
- »Višeglasna vokalna glazba

DUHOVNA GLAZBA

- »Kompilacije

MEĐIMURJE - OPĆA OBILJEŽJA

- »Prirodna obilježja
- »Flora i fauna
- »Horonimi
- »Povijest
- »Gradovi
- »Etnografska baština
- »Svjetonazor i duhovnost kroz vjekove
- »Suvremeno doba
- »Kontinentalni turizam

MEDIMURJE Četrtdeset godina Medunarodne smotre folklora u Zagrebu

SMOTRA FOLKLORA

LITERATURA I DRUGI IZVORI | ZAHVALE | KONTAKT

www.mtraditional.com/duhovna.html

Četvrti festival digitalizacijskih projekata. NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

O hrvatskoj tradicijskoj glazbi Međimurja i oko nje

Medimurska popevka izvorno se pjevala a cijeli svet je pjevači. Pjevaju na melodiju vižu tvore stihove pesme. Upravo je to što je najbolja pjevačica počimalja/popevačica ili predar/vižar, a ostali pjevači u skupini prihvataju i prenose njenu melodijsku liniju jednoglasno i prirodnom postavom glasa u skladu s njenim ritmom. Uz to se izvodi ornamentiranje glavnih tonova, sklizanje pjevanja do završnog tona i uz tise izgovaranje zadnjih dvostrukih glazbene cjeline.

Četvrti festival digitalizacijskih projekata. NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

<http://www.arhivx.net/htgm/>

1. GLAZBENI UTJECAJI I PROŽIMANJA

ost i
u ko-

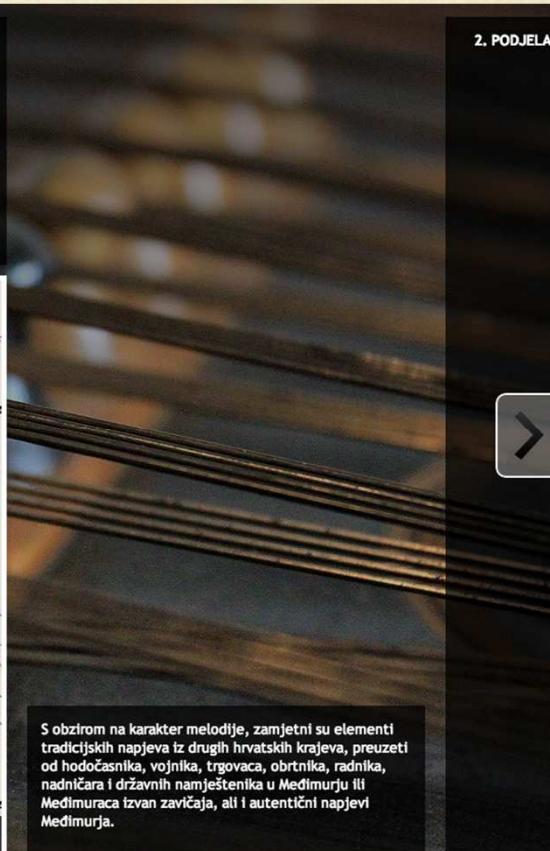
e

O suživotu starosjedilačkih Kelta i slavenskih novopridošlica svjedoče čimbenici keltske glazbe u medimurskim napjevima. Zahvaljujući francuskim i talijanskim troubadurima i žonglerima uočljivi su i romanski utjecaji. Od 18. st. glazbenu umjetnost sjeverne Hrvatske podupiru crkva, plemstvo i imućniji građani, pospešujući njezinu profesionalizaciju i prodor njemačkih glazbenih elemenata. Orientalne glazbene utjecaje priskrbili su putujući romski glazbenici. Utjecaj slavenske glazbe pripisuje se zajedničkim korijenima praslavenske zajednice i programom Slavenima pred srednjovjekovnim turskim najezdama.

Prožimanje medimurske i slovenske te medimurske i mađarske glazbene baštine posljedica su geografskih i povijesnih okolnosti

2. PODJELA

S obzirom na karakter melodije, zamjetni su elementi tradicijskih napjeva iz drugih hrvatskih krajeva, preuzeti od hodočasnika, vojnika, trgovaca, obrtnika, radnika, nadničara i državnih namještenika u Međimurju ili Međimuraca izvan zavičaja, ali i autentični napjevi Međimurja.

Četvrti festival digitalizacijskih projekata. NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

<http://www.arhivx.net/htgm/>

Napjevi su uglavnom u starocrvenim autentičnim i plagalnim modusima bez predznaka, odnosno u arhačnom pentatonском nizu i s pet tonova u dorskoj, eolskoj i miksolidijskoj ljetvici.

Međimurska popevka izvorno se pjevala a cappella. Stihovi koji se pjevaju u melodiju vižu tvore stihove pesem. Napjev upjevava najbolja pjevačica počinjala/popevačica ili najbolji pjevač predar/vižar, a ostali pjevači u skupini prihvate, dalje zajedno pjevajući jednoglasno i prirodnom postavom glasa u srednjem registru, uz često ornamentiranje glavnih tonova, sklizanje pjevačkoga glasa s tona na ton do završnog tona i uz tše izgovaranje zadnjeg sloga jedne logičke glazbene cjeline.

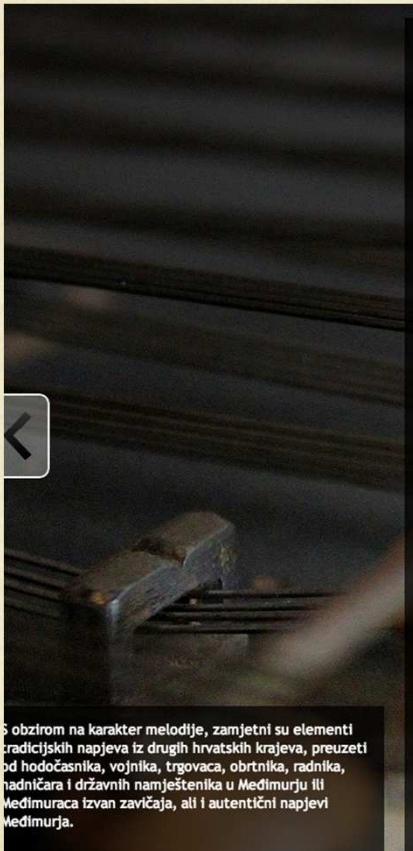
Už melodijski opseg, sljed tonova u nizu i jedinstven ritam obilježavaju starije pjevane i plesne melodije. Njihovim daljnjim razvojem promjenljivost ritma, njegova asimetričnost, polimetričnost i pojava ritamskog oblika sinkope postaju glavne značajke ritmičke strukture napjeva koji se pjevaju s naglašenom osjećajnošću.

Dorska ljetvica

Đu-ri-jo-va Ja-la su ko - - la - će pe - kli, su ko

Polimetričnost

<http://www.arhivx.net/htgm/>

2. PODJELA TRADICIJSKIH NAPJEVA

Najstariji tradicijski napjevi podudaraju se s ritmom govoru i rada. Njima se pridružuju jednostavne melodije. Na taj se način ustvarjuju radne pjesme. Radi poticanja visine i rodnosti nasada nastaju imitativeni plesovi. S obzirom na metrotitamsko ustrojstvo, prevladavaju plesni napjevi u 'čvrstom' i napjevi u 'slobodnom' ritmu.

Prema starosti stihova i prema metričkoj strukturi melodije, napjevi se mogu grupirati u starije (mitske tematike, pjevane uz kolo, ispjevane u mješovitoj mjeri i u tzv. prirodnim ljestvicama) i u novije napjeve (o stvarnim događajima i ličnostima, razgranate melodije i jedinstvene metričke strukture), a po oblikovno-stilskom i motivsko-tematskim obilježjima na epske i litske pjesme.

Etnomuzikolozi većnu medimurskih napjeva ubrajuju među srednjovjekovne napjeve u crkvenim modusima i napjeve novijeg doba. Nastarili i najrašireniji metrički oblik medimurskih plesnih napjeva je osmerac, a pjevanih simetričan dvanaesterac i nesimetričan deseterac. Zamjetan je broj heterosilabičkih napjeva.

3. PJESENICKI MOTIVI

Odjekujući jednoličnost stihovanih izvode i brižno sadrže regije, npr. o Zrinskom životu po

Bajkovite predstave trodijelne Mitske pjesme svjetonazna nekristenju biza, "ima na vili" i "imajc". Pjesme-nost svadbi vlasti o utapljajućem bratoboju Naricaljke i

Romantične odnosno srpske nedopuštene i vojnikovac približavaju

<http://www.arhivx.net/htgm/>

udaraju se s ritmom
u jednostavije
ju radne pjesme. Radi
a nastaju imitativni
nsko ustrojstvo,
rstrom' i napjevi u

metričkoj strukturi
rati u starje (mitske
vane u mješovitoj mjeri
u novije napjeve (o
, razgranate melodije i
e... o oblikovno-
tježima na epske i

skih napjeva ubrajuju
u crvenim modusima i
najraširenniji metrički
va je osmerac, a
c i nesimetričan
eroslabičkih napjeva.

3. PJESENICKI MOTIVI

Odjekujući srednjovjekovnom trubadurstvu, zbog
jednoličnosti melodiјa i pripovjednog karaktera
stihovanih događaja i predaja, epske pjesme rjeđe se
izvode i brže zaboravljaju. U Međimurju takve pjesme
sadre regionalne motive na konkretnie povijesne teme,
npr. o Zrinskim, o Turcima i o Prvome svjetskom ratu,
o životu pokojnika.

Bajkovite pjesme obilježavaju mitski motivi,
trođljnost razvoja radnje i sretan svršetak.
Mitske pjesme suodnose se s nekadašnjim
svjetonazorom, pjevajući o Suncu i Mjesecu,
o nekrištenju, o 9 klijucu za 9 odaja, o vili-djevojci, o
blizancima sestri i bratu, o čudesnoj košulji, o pastiru
na vilinskim mukama, o 3 grješne duše, o mrtvoj
majci.
Pjesme-novele pjevaju o neprepoznatom suprugu na
svadbi vlastite supruge, o udaji djevojke u daleki kraj,
o utapljanju svatova, o djevojci vojniku, o sestri
bratobojici, o ljubomomoj majci.
Naricaljke i svećano hvalospjevno oprštanje -

Romantični ugodaј kraće radnje napjeva s nesretnim,
odnosno sretnim/pravednim svršetkom, s motivima
nedopuštene mladenačke ljubavi, nevjere, razbojništva
i vojnikovanja, tragične balade i dinamičnije romance
približavaju lirici.

Sačuvane u zapisima 16., 17. i 18. stoljeća, bugarsćice
kao suvrtice balade i sjetne priče o iracionalnom
djelovanju pojedinca u sukobu s bliznjima, grade dugi
stihovi 'otegnutog ritma' i pripjev kraćeg stiha nakon
njih.

4. PLESNA TRADIC...

5. MITSKI NAPJEVI

6. ROMANTICNI NAPJEVI

<http://www.arhivx.net/htgm/>

4. PLESNA TRADICIJA

Hrvatsko kolo, značajan dio staroslavenskog naslijeđa, obredni je ples, društveni događaj uz blagdane, proštenja i sajmove, pri sklapanju posetrimstava, na svadbama, po svršetku zajedničkih poslova, u sklopu organiziranih zabava - na gumnima, na raskrižjima, oko sela, stabala, tzvora i krijesova, u kućama i gostionicama.

Nije se plesalo na dane velikih blagdana te za vrijeme korizme, adventa i žalovanja za pokojnicima. U obredne plesove ubrajuju se i proljetna kolā iz Kotoribe i Okruglog Vrha, pokladni, proljetni, ivanjski i svadbeni plesovi, šaljive solističke igre i plesne igre s rekvizitima, pojedini parovni plesovi i dječja kola.

Uskršnje kotoripsko kolo

Kolo Mesec je sveti, Okrugli Vrh

Svadbeni Ples mladih sneha z bidermajeri na glavi, Mala Subotica

Parovni ples

Plesači tanceri plesali su i parovni sedmokorak/zlbnšrit, tanec, drmeš, šottš, čardaš, čipčardaš, polku, dvokorak/ketepeš, kalamajku, šamarjanku, mazorku, valcer, fokstrot, tango, ples pogadanja/harum koronaš, trojščak

<http://www.arhivx.net/htgm/>

5. TRADICIJSKA GLAZBALA

Iako je autentična izvedba napjeva a cappella, plesu se i pjevanju postepeno pridružuje instrumentalna pratnja na tradicijskim glazbalima:
samozvučnim (blič, zvečka, zujalica buha, čegrtaljka
škrebetáljka, zvrk frače, zvono),

čegrtaljka

zrakozvučnim (rog, keramička fučkalica fučkec i okarina,
jedinka žveglica, drena flauta fajfa, panova frula
trstenke, dude gôjdice, klarinet klanet, harmonika
harmonika/rastegača, usna harmonika citure),

keramička fučkalica

jedinke

Rog

panova frula

<http://www.arhivx.net/htgm/>

6. ETNOMUZIKOLOŠKI ZAPISI

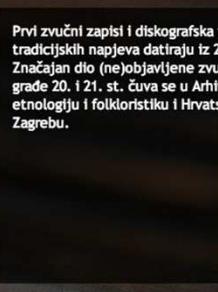
Do sada najstariji nađeni opsežniji zapisi hrvatskojajkavske i međimurske poezije sadržani su u »Mariborskoj/Mariborsko-prekomurskoj/Martjanskoj/Prekomurskoj/Prekmurškoj pjesmarci I.- s kraja 16. st. i u »Duševnim pesnima« hrvatskoga protestantskog pisca Grigura Mekinča Pythiraeusa s početka 17. stoljeća. Poznati su i najstariji tekstovi pjesama zapisani rukom na zadnjoj stranici »Klimpuškog mlsala« iz 16. st. i u »Postilli Guilleml...«, tiskanoj 1500. godine.

Pavlinski zbornik

CITHARA OCTOCHORDA
CANTUS SACRI LATINO-CROATICI.
Kajkavske popijeve
Cithare octochorde
Series 1

ALMA ET VETUSISSIMA
CATHEDRALIS ECCLESIA
ZAGABRIENSIS

11
Series 1
Croatian Recordings

Prvi zvučni zapisi i diskografska tradicijskih napjeva datiraju iz 20. i 21. st. čuva se u Arhivu etnologiju i folkloristiku i Hrvatskom Zagrebu.

Četvrti festival digitalizacijskih projekata. NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

<http://www.arhivx.net/htgm/>

7. MEDIMURSKI ZAPISIVAČI, OBRADIVAČI
I SKLADATELJI

Među glazbenim osobnostima valja istaknuti Fortunata Pintarića (1798. - 1867.), klerika, orguljaša i crvenog skladatelja, i Florijana Andrašeca (1888. - 1962.), kantora, izumitelja, pučkog skladatelja i pjesnika.

Fortunat Pintarić (1798. – 1867.), klerik, orguljaš i crveni skladatelj

Florijan Andrašec (1888. – 1962.), kantor, izumitelj, pučki skladatelj i pjesnik.

Pravnik, etnomuzikolog i obradivač hrvatskih tradicijskih napjeva Vinko Žganec (1890. - 1976.) u Međimurju je zabilježio više tisuća napjeva, zajedno s još nekolikočinom međimurskih intelektualaca zaduživši zavičaj za diplomatske aktivnosti oko priključenja Međimurja matici zemlji u Versaillesu 1920. godine.

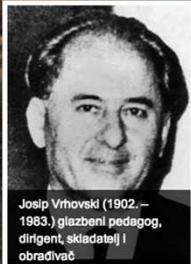
Vinko Žganec

Josip Stolcer Slavenski
(1896. – 1955.), autor
egzotičnih sonata, gudačkih
kvarteta i simfonija

Ivan Mustać (1900. – 1968.)
kantor, zborovodja i pučki
skladatelj

Josip Vrhovski (1902. – 1963.) glazbeni pedagog,
dirigent, skladatelj i
obradivač

<http://www.arhivx.net/htgm/>

8. MEDIMURSKI ZAPISIVAČI, OBRADIVAČI I SKLADATELJI IZVAN MEDIMURJA

Istaknutiji hrvatski etnomuzikolozi i glazbeni pedagozi, rođeni izvan Medimurja koji su tematizirali i tradicijsku glazbu Medimurja su: Franjo Ksaver Kuhač (1834. - 1911.), prvi hrvatski etnomuzikolog.

DORICA PLEŠE
NARODNA OPERA U TRI ĆINA

S K L A D A O
KRSTO ODAK

T E K S T
"Dorica pleše" narodna opera u tri čina - I Č A

Krsto Odak (1888. - 1965.), skladatelj prve medimurske opere »Dorica pleše« 1933. na temelju pedeset medimurskih napjeva u izvedbi kantora Florijana Andrašeca i na libretu kontraverzognog hrvatskoga književnika Đure Viliovića (1889. - 1958.); melograf i obradivač Franjo Dugan ml. (1901. - 1934.), istaknuti etnokoreolog i melograf Ivan Ivančan st. (1927. - 2006.), akademik Jerko Bežić (1929. - 2010.).

Ivan Ivančan st. (1927. – 2006.), istaknuti etnokoreolog i melograf

Jerko Bežić (1929. – 2010.), akademik

Četvrti festival digitalizacijskih projekata. NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

<http://www.arhivx.net/htgm/>

9. IZVODAČI TRADICIJSKE GLAZBE

I dok se zahvaljujući hodočašćima na Mariju Bistrici 70-ih godina 19. st. i povratku Međimuraca s privremenog rada iz Osijeka oko 1910. godine u donjem Međimurju okupljaju prvi domaći štrunjkači/tamburaši, prvi zapisi o vratinskečkom i svetomarskom sastavu datiraju u 20-te godine 20. st.

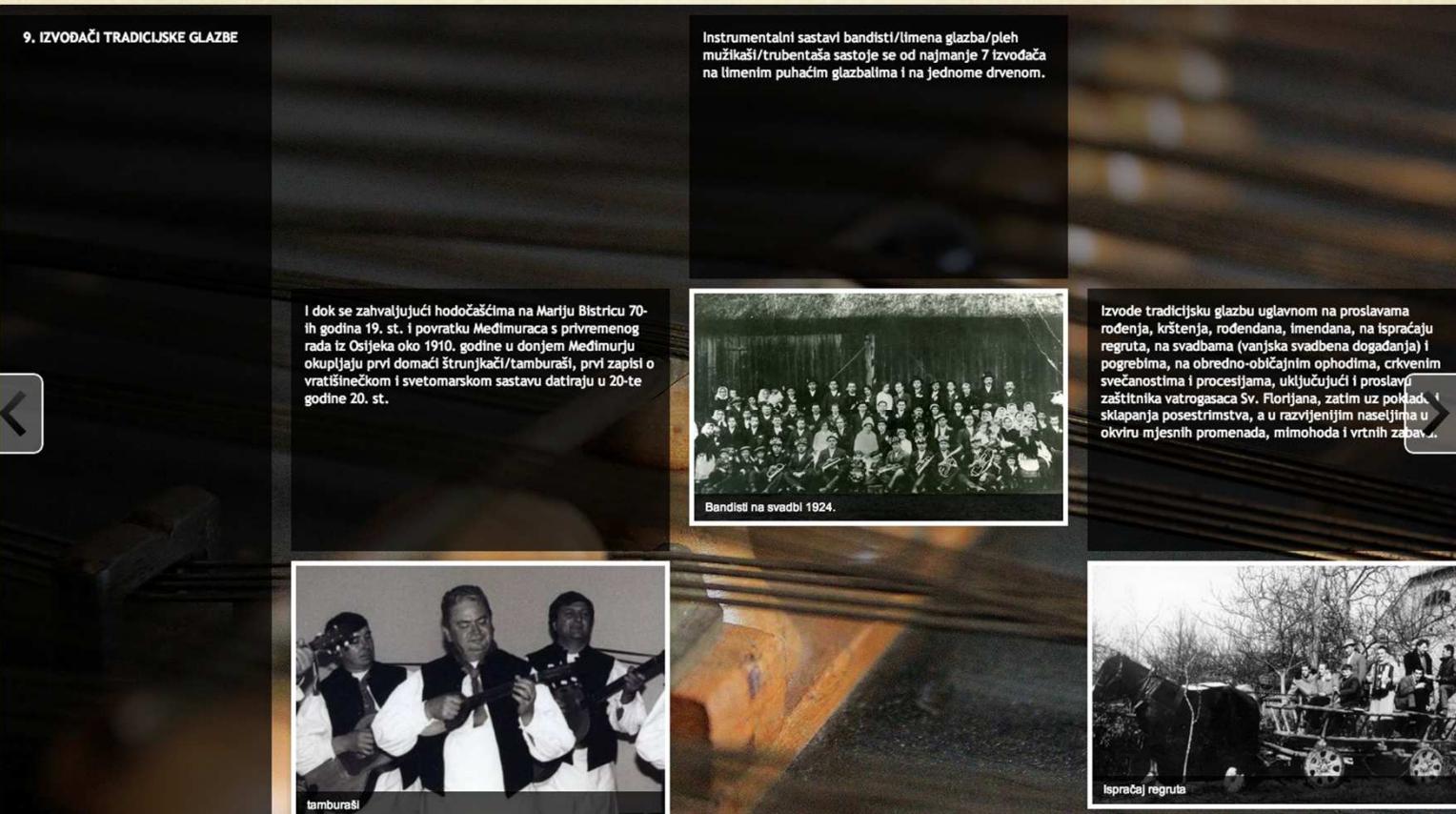
Instrumentalni sastavi bandisti/limena glazba/pleh mužikaši/trubentša sastoje se od najmanje 7 izvođača na limenim puhačim glazbalima i na jednome drvenom.

tamburaši

Bandisti na svadbi 1924.

Izvode tradicijsku glazbu uglavnom na proslavama rođenja, krštenja, rođendana, imendana, na ispraćaju regutra, na svadbama (vanjska svadbena događaja) i pogrebima, na obredno-običajnim ophodima, crkvenim svečanostima i procesijama, uključujući i proslavu zaštitnika vatrogasaca Sv. Florijana, zatim uz poklad, i sklapanja posestrimstva, a u razvijenijim naseljima u okviru mjesnih promenada, mimoхода и вртних забав..

Ispraćaj regutra

<http://www.arhivx.net/htgm/>

10. IZVODAČKI STILOVI

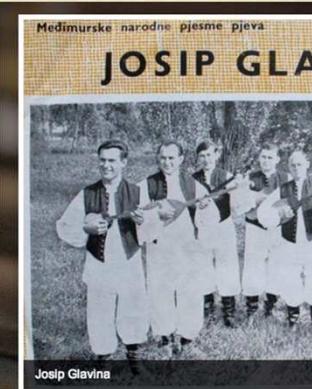
U suvremeno doba nezaobilazno je scensko izvođenje medimurske tradicijske glazbe na županijskim događanjima, festivalima i smotrama tradicijske glazbe, kao i omiljenost medimurskih napjeva širom Hrvatske te istaknuta solistička imena europskih opernih kuća, podrijetlom iz Međimurja.

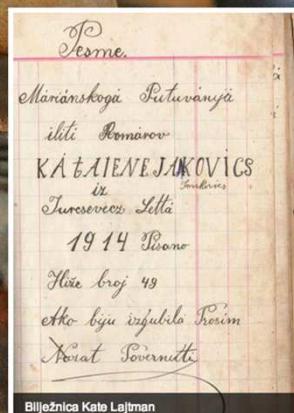
Nastojeći oko a cappella izvorne izvedbe tradicijskih napjeva po uzoru na pjevanje prethodnih generacija, ističu se medimurski pjevači Kata Lajtman, Julijana Fuš, Martin Habjan, Valent Tuksar, Josip i Vinko Glavina, Jela Pavčec, Muna Orešov, Terezija Črnčec, Marija Tuksar, Elizabeta Toplek, Marija Branilović, Verica Jadan, Darinka Zadravec, Katica Cetliniger, Franjo Vučenik, Cecilija Merkač, Nada Žvorc, Anita Magdalenić, Alex Kozma i drugi.

Kata Lajtman

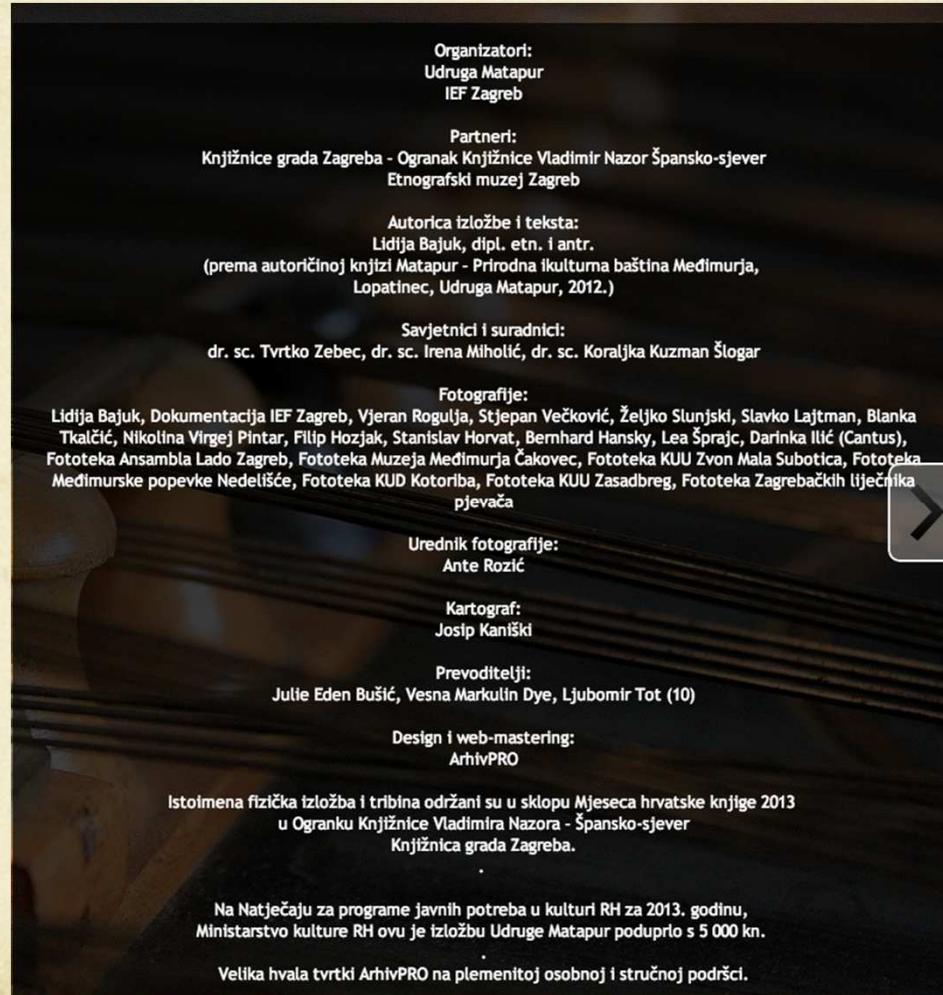

Josip Glavina

Četvrti festival digitalizacijskih projekata. NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

<http://www.arhivx.net/htgm/>

Četvrti festival digitalizacijskih projekata. NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

O hrvatskoj tradicijskoj glazbi Međimurja i oko nje (fizička izložba)

Knjižnica Vladimira Nazora, Zagreb – Špansko 2013.

Četvrti festival digitalizacijskih projekata. NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

O hrvatskoj tradicijskoj glazbi Međimurja i oko nje (fizička izložba)

Muzej Croata Insulanus Grada Preloga, 2014.

Četvrti festival digitalizacijskih projekata. NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

Četvrti festival digitalizacijskih projekata
NSK, Zagreb, 10. - 11. travnja 2014.

Zahvaljujemo na
pozornosti!